خط جوان

سلام بر شما مخاطبان همیشگی «جوان». دلگویه‌های شما عزیزان را از طریق شماره ۸۸۴۹۸۴۴۰ شنوا و پذیرا هستیم. این ستون را مسئولان و مدیران با حساسیت ویژه می‌خوانند.

■ **قیمت ماکارونی باید کاهش یابد**

سهراب‌زاده- لاهیجان: چرا با اینکه قیمت جهانی آرد کاهش یافته است اما قیمت ماکارونی که از آرد به دست می‌آید، پایین نمی‌آید. طی سال‌های قبل به علت گران شدن گندم، ماکارونی هم گران شد اما حالا که قیمت آرد خارجی که جزو مواد اولیه ماکارونی است، کاهش یافته چرا ماکارونی ارزان نمی‌شود؟

■ **گرانی‌های شب عید از الان به چشم می‌آید**

یک شهروند- مشهد: هر سال و با رسیدن به زمستان دولتمردان ادعا می‌کنند که در حال ذخیره کردن خشکبار و میوه و مواد لازم برای شب عید هستند اما با نزدیک شدن به عید قیمت‌ها به یکباره بالا می‌روند. آیا این شائبه پیش نمی‌آید که خود مسئولان به خاطر نیاز مردم سعی می‌کنند کالاها و مواد مورد نیاز جامعه را گران بفروشند؟ اگر اینطور نیست پس چرا بازار را کنترل نمی‌کنند؟

از شهر

بیژن یانچشمه

واکنش اعضای شورای شهر به سخنان دبیر درخصوص حسابرسی از شهرداری

چمران: مشکلات شخصی را از تریبون شورای شهر خبر نکنید

در جلسه علنی روز گذشته شورای اسلامی شهر تهران برخی از اعضا نسبت به مصاحبه علیرضا دبیر در خصوص حسابرسی از شهرداری که اعلام کرده «همه اعضای شورا در خواب هستند»، واکنش نشان دادند. رئیس شورا در این خصوص گفت: همه اعضای شورا پای جلوگیری از تخلفات ایستاده‌اند اما نباید مسائل شخصی را با شورا مخلوط کنیم.

مهدی چمران در دویست و بیست و سومین جلسه علنی شورای اسلامی شهر تهران در ادامه واکنش تنی چند از اعضای شورا در خصوص مصاحبه مطبوعاتی علیرضا دبیر، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران درباره حسابرسی‌های شهرداری اظهار داشت: وقتی برخی اظهارنظرها در شورا و با استفاده از امکانات شورا مطرح می‌شود، مردم اینطور برداشت می‌کنند که این کلام متعلق به همه اعضای شوراست در حالی که نباید مسائل شخصی را با شورا مخلوط کنیم.

وی افزود: همه ما پای جلوگیری از تخلف ایستاده‌ایم چه آنهایی که بیدارند و چه آنهایی که خواب هستند! در شرایطی که تا این اندازه دشمن داریم نباید خودمان برای خودمان دشمن‌تراشی کنیم. دمیدن در تنور این چالش‌ها خطرناک است و ما به اندازه کافی گرفتاری داریم.

رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به اظهارنظر دبیر درباره قرارگرفتن همه اطلاعات حسابرسی‌ها روی سایت شورا گفت: موضوع افشای روش استهلاک دارایی‌های نامشروط یکی از موضوعات تخصصی در حسابرسی‌ها است اما انتشار و طرح آن در سایت شورا برای بسیاری از مردم ممکن است شائبه ایجاد کند بنابراین این مسائل موضوعاتی نیست که بتوان آن را روی سایت قرار داد. وی گفت: بحث فساد و نظایر آن مسائل پیچیده و شرعی است که به همین سادگی نمی‌شود افرادی را متهم کرد هر چند که ما عادت کرده‌ایم به راحتی و سادگی برای دیگران حکم صادر کنیم.

همچنین احمد دنیا مالی نیز در تذکر پیش از دستور از رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورا خواست که با سخنانش همه مسائل را زیر سؤال نبرد و مخدوش نکند. وی خطاب به دبیر گفت: مگر شما به تازگی رئیس کمیسیون شده‌اید و اگر فساد همه شهرداری را گرفته چرا یکهو از خواب بیدار شدید که بعداً در مصاحبه‌تان بگویید همه درخواب هستند! و بهتر است به جای مخدوش کردن فضا که موجب بیان سخنان در فضاهای مجازی علیه کل نظام می‌شود بیایید بی‌انصافی را کنار بگذارید.

رئیس کمیسیون حمل و نقل و عمران با بیان اینکه بارها از دبیر خواسته‌ام که یک برگ از تخلفات قالیباف را رو کند، گفت: بارها در خصوص فروش اراضی عباس‌آباد توضیحاتی ارائه شده و جای سؤال است که زمین را به چه کسی فروخته‌اند، آیا به پسرخاله قالیباف فروخته‌اند یا با نهادی معتبر؟ این انصاف نیست و اگر دبیر می‌خواهد موضوع را پیگیری کند، همه مستندات خود را از طریق قوه‌قضائیه پیگیری کند نه اینکه همه چیز را زیر سؤال ببریم و مخدوش کنیم. پس از سخنان برخی از اعضای شورا علیرضا دبیر گفت: آیا هنگامی که بی‌انضباطی مالی صورت می‌گیرد باید سکوت کنیم.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورا از اعضا سؤال کرد آیا بنده کار بدی کرده‌ام که مباحث مالی را به صورت روان عنوان می‌کنم تا همه همکاران در جریان جزئیات اتفاقات باشند؟

وی گفت: قانون می‌گوید معاون‌های شهرداری حق ندارند با اعضای شورا مکاتبه کنند و ما هر سؤالی داریم باید از شخص شهردار بپرسیم، من هم براساس قانون گفتم شخص شهردار باید پاسخگو باشد. با این حال پرویز سروری، رئیس کمیسیون حقوقی و نظارت شورای شهر با تأکید بر اینکه حسابرسی‌ها ابزاری برای کمک به مدیریت است نه چماقی که بر سر مدیران کوبیده شود، تصریح کرد: حق نداریم با طرح برخی موضوعات در اذهان عمومی مشکلاتی ایجاد کنیم که جز ضربه زدن به اعتماد ملی دستاورد دیگری ندارد. وی با تأکید بر اینکه باید اجازه دهیم حسابرسی‌ها مسیر طبیعی خود را طی کند، خاطرنشان کرد: باید نتایج حاصل از حسابرسی‌ها را به مدیر مربوطه گزارش دهیم یا طبق قانون به مراجع ذی‌ربط ارجاع دهیم، نه اینکه دائماً به عنوان ابزاری برای برخی تسویه‌حساب‌های شخصی استفاده کنیم که زیبنده شورا نیست.

سرخط

وزیر آموزش و پرورش خبر داد

ساماندهی تعطیلات و کاهش تعطیلات نوروزی بررسی می‌شود

این موضوع که تعطیلات نوروزی کاهش یابد، در سال‌های قبل تجربه شد و موفق نبوده است، اما ما در سال ۹۲ و ۹۳ تلاش کردیم کلاس‌های درس را تا اواخر اسفندماه دایر نگه داریم.

وزیر آموزش و پرورش با عنوان کردن مطلب فوق درخصوص احتمال ساماندهی تعطیلات و کاهش پیدا کردن تعطیلات نوروزی گفت: اگر بتوانیم به غیر از روزهای رسمی تعطیل، فضاها و مدارس را دایر نگه داریم، می‌توان امیدوار بود که به مرز ۲۰۰ روز آموزشی در مدارس که مصوب شورای عالی است، برسیم. علی‌اصغر فانی با اشاره به اینکه همچنین شروع شدن سال تحصیلی در شهریورماه مغایر قانون مجلس است، اظهار کرد: پژوهش‌هایی در این خصوص انجام شده و در حال بررسی تحلیل محتوای پژوهش‌های قبل هستیم و اگر به تقویم آموزشی جدیدی برسیم که اجرای آن امکانپذیر باشد، حتماً از مبادی ذی‌ربط پیگیری خواهیم کرد اما باید در نظر داشت که تغییر تقویم آموزشی به این سادگی‌ها امکانپذیر نیست و آن هم دلایل عمده‌ای دارد. وی ادامه داد: شرایط کشور متفاوت است و برخی روستاها که کار کشاورزی انجام می‌دهند، تا پایان تابستان مشغول کار هستند و نمی‌توان به راحتی کلاس‌های درس را از شهریورماه شروع کرد، مگر آنکه حاکمیت به این نتیجه برسد که انعطافی در تقویم مدارس داشته باشیم و آن را بومی کنیم که البته این موضوع هم چندان عملیاتی نیست. در هر صورت اصل موضوع را نفی نمی‌کنیم و در حال مطالعه روی آن هستیم.

بر اساس گزارش‌های غیررسمی نرخ افزایش بودجه آموزش عالی با کسری بودجه جبران می‌شود

رشد و کسری بودجه دو روی سکه دخل و خرج آموزش عالی

گزارش یک

نفیسه ابراهیم‌زاده انتظام

عکس: جوان

به‌رغم نرسیدن لایحه برنامه بودجه سال آینده به بهارستان، اخبار غیررسمی رسیده از بودجه ۹۵ باعث آغاز تحلیل‌ها در مورد نحوه بودجه‌ریزی دولت یازدهم شده است. این تحلیل‌های مبتنی بر شنیده‌ها و گزارش‌های غیررسمی در برخی موارد از جمله بودجه آموزش عالی در بخش‌های گوناگون اعم از بخش‌های هزینه‌ای و پژوهشی باعث ایجاد نگرانی‌هایی در میان صاحبنظران و تحلیلگران شده است. تازه‌ترین گزارش‌های مبتنی بر شنیده‌ها حاکی از افزایش ۴ درصدی بودجه دانشگاه‌ها و کاهش نرخ افزایش بودجه آموزش عالی است. این در حالی است که بودجه سال جاری دانشگاه‌ها کفاف دخل و خرج آنها را نداده و کسری بودجه گریبانگیر بسیاری از دانشگاه‌ها از جمله دانشگاه‌های بزرگ کشور است.

حدود سه روز از اولین واکنش رسمی به سهم آموزش عالی از بودجه پیشنهادی دولت برای سال آینده می‌گذرد؛ واکنشی که طی آن حجت الاسلام علیرضا سلیمی یکی از اعضای کمیسیون آموزش نسبت به بودجه‌بندی پیشنهادی دولت در حوزه آموزش عالی برای سال ۹۵ ابراز نگرانی کرد. وی در گفت‌وگو با رسانه‌ها با اشاره به مباحثی که کمیسیون تلفیق در خصوص آموزش عالی پیگیری خواهد کرد، گفت: بودجه‌ای که به آموزش عالی اختصاص داده شده راضی‌کننده نیست، طبق اخباری که به ما رسیده، تنها ۴ درصد بودجه دانشگاه‌ها افزایش یافته است که اگر این اتفاق در لایحه بودجه ۹۵ رخ دهد، واقعاً فاجعه خواهد بود. البته مجلس پیشنهاد اضافه شدن بودجه را خواهد داد، ما در این بخش واقعاً نگرانیم و امیدواریم این خبر صحیح نباشد و اگر صحیح است، قبل از ارائه لایحه توسط دولت تصحیح شود.

عضو کمیسیون آموزش در تلفیق ادامه داد: بودجه پژوهشی کشور بسیار کم است، میزان اختصاص بودجه پژوهشی از تولید ناخالص ملی باید به ۴ درصد برسد این درحالی است که اکنون این بودجه کمتر از نیم درصد است. وی افزود: از مباحث دیگر که در کمیسیون تلفیق پیگیری خواهد شد، حقوق اساتید است که با توجه به فعالیت و تلاشی که دارند، راضی‌کننده نیست.

سلیمی یادآور شد: وضعیت کیفیت خوابگاه‌ها، غذای دانشجویی و سرویس‌هایی که به دانشجویان ارائه می‌شود هم راضی‌کننده نیست و در این خصوص نیز بحث خواهیم کرد.

این عضو کمیسیون آموزش در بخش دیگری از بیان دغدغه‌های مستأجران خانه ملت نگاه کلان‌تری را مبذول داشته و ادامه داد: در زمینه توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان نیز باید گام‌های خوبی برداشته شود، ما هنوز در این زمینه عقب هستیم، تعداد شرکت‌های ما در حد ظرفیت کشور نیست. وی افزود: بحث حمایت از نخبگان یک اسم است و هنوز آنگونه که شایسته است از این نخبگان حمایت واقعی نشده است.

مسائل و مصائب دانشگاه فنی و حرفه‌ای و اساتید بازنشسته و همچنین رعایت نسبت استاد به دانشجو در دانشگاه‌های سراسر کشور از دیگر محورهایی بود که طبق گفته سلیمی قابلیت پیگیری در کمیسیون تلفیق را دارد.

اظهارات این نماینده مجلس در حالی بیان می‌شود که دولت ارائه لایحه برنامه بودجه ۹۵ را به نیمه دوم دی‌ماه موکول کرده است و تا کنون هیچ پیش‌نویسی هم از آن منتشر نشده است.

■ **دوگانه بودجه‌ای وزارت علوم**

به طور کلی در رابطه با بودجه وزارت علوم دو دیدگاه وجود دارد؛ یکی اینکه بودجه وزارت علوم مثل آموزش و پرورش به صورت متمرکز در اختیار ستاد قرار بگیرد و بعد از طریق ستاد و طبق جداول بودجه‌ای به استان‌ها و صف تخصیص داده شود. در این صورت وزارت علوم پاسخگوی دیوان محاسبات و مجلس خواهد بود. (چنانکه در حال حاضر این اتفاق می‌افتد). در دیدگاه دوم بودجه اعم از تملک، دارایی و هزینه کرد مستقیماً در اختیار هیئت امنای دانشگاه‌ها و مراکز علمی و آموزشی قرار بگیرد و وزارت علوم فقط نظارت کند. دیدگاه دوم به نظریه مدیریتی استقلال دانشگاه‌ها که از قبل از انقلاب فرهنگی در کشور مطرح بود نزدیک‌تر است. صورت تعدیل یافته‌ای هم برای اختصاص بودجه دولتی به دانشگاه‌ها و مجموعه آموزش عالی وجود دارد که طی آن ردیف مستقل برای دانشگاه‌ها در نظر گرفته شده و بودجه حمایتی در اختیار وزارت علوم قرار می‌گیرد. هر کدام از این صورت‌ها استدلال‌هایی دارد.

اولی: کمک قابل ملاحظه‌ای به دانشگاه‌هایی می‌شود که نمی‌توانند بودجه جذب کنند و در نتیجه سطح کیفی آنها حفظ شده و مانع ایجاد فاصله آموزشی و پژوهشی در دانشگاه‌های کشور می‌شود. از طرفی قدرت مانور وزارت علوم را حفظ کرده‌ایم و دست آن را در اعمال مدیریت باز گذاشته‌ایم.

دومی: اگر بودجه در اختیار وزارت علوم قرار بگیرد، رفتار سلیقه‌ای و تا حدودی متأثر از سیاست‌های جناح حاکم بر مدیریت کشور رقم می‌خورد و این ابراز سلیقه افق‌های بلند را خرد کرده و تحقق آنها را از دستور کار خارج می‌کند.

البته دیوان محاسبات در هر دو حال می‌تواند با نظارت دقیق از هرگونه انحراف جلوگیری کند، اما باز هم در مورد بودجه‌ریزی وزارت علوم باید دقت شود، وزارت علوم، دانشگاه‌ها و مراکز نظارتی در مقابل هم قرار نگیرند.

■ **رشد و کسری بودجه دو روی سکه**

از سوی دیگر مطالعه روند رشد بودجه آموزش عالی نشان می‌دهد که بودجه سال جاری این بخش کشور نسبت به سال گذشته رشد ۲۴ درصدی را تجربه کرده است. با این حال تا جایی که مدیران آموزش عالی و رؤسا و سرپرستان دانشگاه‌ها در طول سال از سوی شخص وزیر اجازه یافته و مصاحبه‌ای انجام داده‌اند از کسری بودجه در بخش هزینه‌ای دانشگاه‌ها و پژوهش خبر داده‌اند.

به بیان دیگر روند افزایشی بودجه در بخش آموزش عالی و با الگوی بودجه‌ریزی مرکزی و متمرکز تا سال جاری هم نتوانسته بیماری کسری بودجه دانشگاه‌ها را درمان کند. حال چنانچه گمانه‌زنی‌ها در مورد کاهش نرخ افزایش بودجه‌بندی برای آموزش عالی در بخش‌های مختلف از متوسط این ضریب در سال‌های گذشته کمتر باشد، دلایل نگرانی صاحبنظران نسبت به شرایط اعتباری دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی بیش از پیش نمایان می‌شود. در عین حال که به نظر می‌رسد منظومه ضربه زدن به روند رو به رشد نرخ تولید علم در کشور به شکل نامحسوسی در حال تکمیل شدن است.

گزارش ۲

زهرا چیذری

تبعات برخورد چکشی با معتادان هرندی کار را پیچیده کرد

معتادان «محله هرندی» تا میانه‌های شهر پراکنده شدند

دو ماهی از درگیری افراد ناشناس در محله هرندی با کارتن‌خواب‌های این محله و آتش زدن چادرهای‌شان می‌گذرد. در این مدت اگرچه این محله تا حدی از پاتوق افراد معتاد و کارتن‌خواب‌ها خارج شد اما شواهد متعدد نشان می‌دهد آسیب‌دیدگان محله هرندی در سطح شهر تهران پخش شده و به محلات دیگر مهاجرت کرده‌اند.

برخورد ناگهانی و سلبی با آسیب‌های اجتماعی اغلب راه‌حل مناسبی برای مواجهه با این جنس آسیب‌ها نیست، چراکه کارتن‌خوابی، اعتیاد و آسیب‌هایی از این دست یک‌شبه پدید نیامده‌اند تا بتوان جامعه را در عرض چند ساعت از چنین آسیب‌هایی پاکسازی کرد. محله هرندی، زنان و مردان معتاد و کارتن‌خواب‌های آن هم پدیده‌ای است که طی سال‌ها شکل گرفته است. چندین سال است این محله پاتوق کارتن‌خواب‌ها و خرده‌فروشان مواد مخدر است. بنابراین پیش‌بینی می‌شد جمع‌آوری زنان معتاد کارتن‌خواب این محله و حمله افراد ناشناس و آتش زدن چادر این افراد بی‌خانمان نتواند بساط آنها را نه از محله هرندی جمع کند و نه از سطح شهر تهران. حالا دو ماه پس از این ماجرا بر اساس مشاهدات و بررسی‌های میدانی خبرنگار روزنامه جوان تقریباً در اغلب محلات شهر تهران حتی در محلات میانی شهر شاهد حضور کارتن‌خواب‌هایی هستیم که در زیر پل‌های عابر پیاده و گوشه و کنار پارک‌ها بساط اعتیاد و کوله‌بار زندگی‌شان را پهن کرده‌اند.

■ **پایپ به دست در کنار ایستگاه BRT**

میدان امام حسین (ع) ساعت ۱۰ صبح؛ مرد جوانی در پشت جایگاه ایستگاه BRT؛ مردی با چهره‌ای ژولیده و سیه‌چرده آنچنان سرش به کار خودش است که انگار در اتاقکی تنها نشسته و تنها خودش است و خودش. دقیق‌تر که نگاه می‌کنی می‌بینی قوز کرده و پایپی شیشه‌ای در دست دارد و بی‌توجه به ازدحام میدان امام حسین (ع) آن هم در ساعت ۱۰ صبح مشغول کشیدن شیشه است.

درست در جلوی ایستگاه BRT متروی میدان امام حسین (ع) آن طرف خیابان فروشگاه بزرگ متروکه‌ای قرار دارد که روزگاری تحت عنوان فروشگاه زنجیره‌ای قدس برای خودش برو بیایی داشت و حالا چند سالی می‌شود متروکه مانده و فقط صبح‌ها چند ساعتی برای فروش شیر تازه دریچه‌ای از آن رو به مردم باز می‌شود. اما با غروب آفتاب در این مکان هم می‌توان جمعی از دستفروشانی را مشاهده کرد که هم کالاهای‌شان به کالاهای موجود در بازار نمی‌ماند و هم چهره‌ها و پوششی متفاوت دارند، به گونه‌ای که حتی از درون اتوبوس هم می‌توانی متوجه شوی این دستفروشان که بساط‌شان لباس کهنه و کفش پاره است با دستفروشان خیابان ۱۵ خرداد از زمین تا آسمان تفاوت دارند.

در گوشه و کنار این میدان و پل‌های عابر پیاده‌اش هم مأمنی است که برخی کارتن‌خواب‌ها برای خودشان پیدا کرده‌اند.

■ **پیدا شدن سر و کله کارتن‌خواب‌ها در گوشه و کنار شهر**

تنها پارک خیابان دماوند هم که تا دو سه ماه قبل بیشتر پارکی محلی و خانوادگی بود، این روزها مردان و زنانی با کوله‌پشتی و بساطی کوچک را در خود جا داده است. زن جوان با چهره‌ای تکیده که وقتی می‌خواهد راه برود قامتش مانند زنان میانسال یا پیر خمیده است و پاهایش را روی زمین می‌کشد. کوله‌پشتی و وسایلش روی یکی از نیمکت‌های پارک است و سیگاری نیمه کاره لای انگشت دستش دارد که گاهی پکی عمیق به آن می‌زند. افق نگاهش کوتاه است انگار به آینده باوری ندارد. کمی آن سوتر هم مردی در کنار بساطش روی تکه کارتنی روی زمین پهن شده است. چند نفر دیگر را هم با همین مشخصات در گوشه و کنار دیگر پارک می‌بینی. از پل هوایی مقابل پارک که به آن‌سوی خیابان می‌روی درست زیر پایه‌های پل، مرد میانسالی با ریش و موهای بلند جوگندمی روی کارتنش نشسته و به پایه‌های پل تکیه کرده و پتوی کهنه‌ای را روی پاهایش انداخته است. این مرد هم مانند چند نفری که در پارک بودند تا دو سه ماه قبل اینجا نبود.

■ **پاتوق‌های جدید کارتن‌خواب‌ها**

حالا پس از سپری شدن دو ماه از حادثه هرندی معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور در خصوص ایجاد و گسترش پاتوق‌های معتادان در سایر نقاط شهر تهران هشدار داد و گفت: برخوردهای ناگهانی و متمرکز در جهت حل بحران یک محله مانند هرندی شاید باعث رفع موقت آسیب از آن منطقه شود اما سبب پخش شدن آسیب در سایر نقاط شهری و ایجاد پاتوق‌های جدید است.

به گفته حبیب‌الله مسعودی‌فرید برای حل آسیب در یک منطقه نیاز است که رویکردهای علمی و مداوم با نگاه جذب و نه جمع‌آوری در آن مناطق حاکم شود.

بنا به تأکید وی در حال حاضر نیز تعدادی از افراد آسیب‌دیده که سابقاً در محله هرندی اسکان داشتند به مناطقی چون فرحزاد، جنوب محله یافت‌آباد، کوره‌های آجرپزی محدوده آزادگان و... نقل مکان کردند. وی در خصوص احتمال تغییر پاتوق معتادان منطقه هرندی به مناطق شمال شهر تهران، معتقد است: خاستگاه معتادان و آسیب‌دیدگان منطقه هرندی عموماً در جنوب شهر است. همچنین در پارک‌های مناطق آسیب‌خیز دسترسی‌های راحت‌تری دارند. مهم‌تر از همه اینکه ساکنان مناطق شمال شهر ارتباطات بیشتری با افراد صاحب قدرت دارند و به این ترتیب اجازه ایجاد پاتوق را در نزدیکی زندگی خود نخواهند داد. به گفته فرید تمامی اماکن موجود در مناطق آسیب‌خیز و بافت‌های فرسوده شهری که مناطق ناامن شهری را تشکیل می‌دهند، زمینه‌ساز ایجاد پاتوق‌های جدید برای این افراد خواهند شد. همچنین پارک‌هایی که فاقد روشنایی کافی بوده یا دارای درختان انبوه است نیز محل مناسبی برای ایجاد پاتوق جدید این قشر است. به باور معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور توسعه خدمات شهری به مناطق آسیب‌خیز باید در دستور کار قرار بگیرد زیرا در غیر این صورت شاهد شیوع و گسترش آسیب‌های موجود در مناطق آسیب‌خیز به سایر نقاط شهری خواهیم بود.

یادداشت

محمدرضا هادیلو

۲۰ سال است ۱۰ میلیون بیسواد داریم!

از تمام معضلات و مشکلات و آسیب‌های اجتماعی که بگذریم، امروزه بحث بیسوادان نیز به موضوعی با هزار حرف و حدیث تبدیل شده است.

با اینکه سال ۷۵، سال پایان بیسوادی در کشور اعلام شده بود، اما بعد از گذشت ۱۰ سال، یعنی در سال ۸۵ آمارها نشان می‌دادند که حدود ۱۰ میلیون بیسواد در کشور وجود دارد و امروز نیز بعد از حدود ۲۰ سال از آن روزی که اعلام شده بود دیگر بیسواد نداریم، معاون وزیر آموزش و پرورش از وجود حدود ۹ میلیون بیسواد در ایران خبر می‌دهد.

هنوز معلوم نیست آمارها از کجا استخراج می‌شوند و این همه بیسواد در چه گروه سنی قرار دارند ولی شواهد نشان می‌دهند با توجه به اینکه ریشه‌کنی بیسوادی جزو اولویت‌های تمام دولت‌ها بوده است، اما بودجه‌ای که به آن اختصاص می‌یابد درست در جایی که باید هزینه شود، هزینه نمی‌شود.

در حال حاضر مسئولان نهضت سواد آموزی به راحتی از وجود میلیون‌ها بیسواد در کشور خبر می‌دهند اما کسی نمی‌گوید پس طی این همه سال چه کاری صورت گرفته و بر اساس چه برنامه‌ای پیش رفته‌اند که همچنان ۹ میلیون ایرانی از آموزش و تحصیل بازمانده‌اند؟

بر اساس گزارش‌های موجود، دولت برای انجام سوادآموزی سالانه ۲۵۰ میلیارد تومان اختصاص داده است، ولی این بودجه بدون کمترین بازدهی فقط خرج می‌شود و روز از نو روزی از نو.

هر چند رئیس سازمان نهضت سوادآموزی اعلام کرده «دولت سال گذشته مصوبه‌ای در رابطه با مراکز یادگیری محلی تصویب و در این راستا محتوای کتاب آماده شده که به زودی این مهم عملیاتی می‌شود.» اما باز هم باید پرسید این «به زودی»ها چه وقت است و کی باید شاهد عملیاتی شدن آن باشیم.

بی شک بیسوادی هزینه‌های زیادی به جامعه تحمیل می‌کند، اما همین که بگوییم «تعداد قابل توجهی از مجرمین زیر ۳۰ سال، بیسواد هستند و این نشان از تأثیر بیسوادی و کم‌سوادی بر بروز جرائم دارد»، کافی است؟

به هر حال اگر به آمارها و نشانه‌ها نگاه کنیم می‌بینیم که ایران با «بحران سوادآموزی» روبه‌روست اما این بحران هیچ سروصدایی ندارد. ما سال‌هاست که با نوعی «بحران خاموش» درگیریم، بحرانی که مانند هر امر اجتماعی دیگری هم زائیده و ناشی از عوامل گوناگون اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و هم زاینده و بارآورنده مجموعه عظیمی از بحران‌های امروزی جامعه است. این بحران برخلاف بحران محیط زیست، بحران ترافیک، بحران بیکاری، بحران طلاق، بحران اعتیاد، بحران مسکن، بحران فقر، بحران نابرابری‌های اجتماعی و بحران‌های اجتماعی و فرهنگی دیگری که ما امروز با آنها درگیریم، نه تنها انعکاس چندانی در رسانه‌ها ندارد، بلکه مردم هم نسبت به آن بی‌اعتنا هستند و برخلاف افزایش قیمت‌ها یا مشکلات دیگر زندگی، در زندگی و گفت‌وگوهای روزمره از آن صحبتی نمی‌کنند.

ظاهراً بیسوادی، بحرانی شبیه ویروس ایدز است که ۱۰ یا ۱۵ سال بعد از آلوده کردن بدن بیمار، او را می‌کشد اما کسی از بیسوادی یا کم‌سوادی نمی‌میرد. سواد از جمله نیازهای زیستی نیست که فقدان آن موجب سر و صدا شود اما تأثیرات ویران‌کننده‌ای دارد که مثل زلزله سقف جامعه را بر سر شهروندانش هوار می‌کند.

روی خط خبر

■ رئیس انجمن علمی فیزیوتراپی ایران در نشست خبری چهارمین سمینار تازه‌های الکتروتراپی گفت: مطالبه اصلی جامعه ۷ هزار نفره فیزیوتراپی اجرایی شدن فراگیر دکترای حرفه‌ای فیزیوتراپی یا DPT است که بر اساس کوریکولوم آموزشی بین‌المللی فیزیوتراپی الآن چندین سال است که سطح علمی فیزیوتراپی از کارشناسی به دکترای حرفه‌ای ارتقا پیدا کرده و در راستای افزایش دانش تئوری و ارتقای مهارت‌های علمی فیزیوتراپیست‌های کشور جهت ارتقای خدمات درمانی بهتر برای افراد جامعه است. محمدعلی محسنی بندپی ادامه داد: هیچ‌یک از فیزیوتراپیست‌های سراسر کشور ادعا ندارند که با پذیرش در دکترای حرفه‌ای پزشک می‌شوند و قرار نیست هیچ‌یک در تشخیص بیماری‌ها دخالت کنند؛ ما ممکن است ارزیابی و تشخیص بیماری‌های عضلانی را انجام دهیم اما قطعاً تشخیص نهایی را پزشکان ما انجام می‌دهند.

■ مرتضی رئیسی، معاون عمرانی وزیر و رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، با بیان اینکه وضعیت اعتبارات عمرانی مصوب آموزش و پرورش در بخش ملی و استانی حدود ۲ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است، افزود: ۸۷۰ میلیارد تومان اعتبار مصوب استانی و مابقی آن حدود هزار و ۴۳۰ میلیارد تومان مربوط به اعتبارات ملی است، ضمن اینکه ۷۸ میلیارد تومان اعتبارات ماده ۱۰۰ هم ابلاغ شده که اعتبارات قابل‌قبولی است. وی افزود: از سال ۹۲ تاکنون ۲۵ هزار کلاس درس جدید با ۳/۵ میلیون متر مربع زیربنا در آموزش و پرورش ساخته شده است و در یکی دو سال اخیر ۸ هزار پروژه آموزشی نیمه‌تمام در کشور داشتیم که عدد آن به شدت کاهش یافته و اکنون به ۵ هزار و ۳۰۰ پروژه رسیده است.

■ دبیر انجمن داروسازان گفت: با توجه به شیوع عرضه فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی توسط دست‌فروش‌ها و دوره‌گردها، مردم باید به جهت حفظ سلامت خود، نسبت به اصالت این فرآورده‌ها اطمینان پیدا کرده و سپس برای خرید آن اقدام کنند.

سید مهدی سجادی اظهار داشت: در رابطه با واردات و عرضه اقلام آرایشی و بهداشتی استانداردهای بین‌المللی و نیز شاخص‌های ایرانی متنوعی وجود دارد که توسط وزارت بهداشت به واردکنندگان قانونی و رسمی ابلاغ می‌شود، ولی باید اذعان کرد که کالاهایی که به‌صورت فله‌ای و ته لنجی یا از طریق کوله‌بری وارد کشور می‌شود به‌هیچ‌وجه حائز این استانداردها نیست و مردم باید از تهیه آنها اجتناب کنند.

■ معاون دفتر مشاوره و امور روانشناختی بهزیستی بر لزوم توجه و تقویت شبکه خویشاوندی برای پیشگیری از طلاق تأکید کرد. مهدی میرمحمدصادقی با بیان اینکه اگر بخواهیم از طلاق پیشگیری کنیم باید به مقوله ازدواج بپردازیم، افزود: لذا پرداختن به ازدواج مستلزم توجه به خویشاوندی است. در حال حاضر خویشاوندی کوچک می‌شود و آرام آرام به سمت اضمحلال می‌رود، لذا باید این امر را تقویت کرد؛ از طرفی دانش و سواد خانوادگی کاهش پیدا کرده است، چنانکه در گذشته این دانش سینه به سینه منتقل می‌شد اما اکنون در فضای خوابگاهی کنونی دانشی رد و بدل نمی‌شود.

■ عضو مؤسسه تحقیقات حجامت ایران با اشاره به اینکه گرم نگه داشتن مغز مانع بروز بسیاری از بیماری‌ها می‌شود، گفت: همه مردان در گذشته کلاه یا دستار به سر می‌بستند و حافظه آنان تا سنین بالا قوی و فعال بود.

■ سعید نظری درباره ارتباط تغذیه و جلوگیری از آلزایمر در افراد گفت: یکی از دلایل ایجاد آلزایمر این است که ندانیم هر بدنی از چه مزاجی برخوردار است، نکته قابل توجه این است که حتی اعضا و جوارح فرد نیز دارای طبع‌های مختلفی هستند به عنوان مثال مزاج قلب گرم و تر و مزاج مغز سرد و تر است.